

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO**

Seduta tal-11 ta' Mejju, 2006

Appell Kriminali Numru. 69/2006

**Il-Pulizija
Vs**

Angelo Zammit

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, talli fl-10 t'Awissu, 2005 fit-8.45 a.m. u f'dawn il-granet go kamra tal-ikel gewwa garage li jmiss ma' Casa Zammit u ma Wembley Butcher, Manoel De Vilhena Street, Gzira :

1. uza kamra tal-ikel ghall-konsum mill-bniedem gewwa garage li jmiss ma' Casa Zammit u Wembley Butcher, Triq Manoel De Vilhena, Gzira;
2. uza kamra tal-ikel gewwa garage li jmiss ma' Casa Zammit u Wembley Butcher, Triq Manoel De Vilhena,

Gzira, ta' l-ikel bil-ghan ta' negozju ta' l-ikel, li ma kienitx registrata mas-Suprintendent tas-Sahha Pubblika;
3. biegh, offra, espona ghall-bejgh jew kellu fil-pussess tieghu ghall-bejgh jew ghall-preparazzjoni tal-bejgh ghall-konsum mill-bniedem (zalzett Malti) li ma jharisx il-htigijiet tas-sigurta' tal-ikel.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-2 ta' Marzu, 2006, li biha, wara li rat l-Artikoli 5(1), A.L. 209/98 Reg. 3(1), A.L. 180/2001, Art. 14(1)(a) Kap. 449, Art. 22 Kap. 446, sabet lill-appellant hati skond l-akkuzi izda lliberatu bil-kondizzjoni li ma jaghmilx reat iehor fi zmien sitt xhur waqt li ordnat il-konfiska w id-distruzzjoni taz-zalzett "seized" mill-Health Inspectors.

Rat ir-rikors tal-appellant minnu pprezentat fit-8 ta' Marzu, 2006, li bih talab li din il-Qorti joghgobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata, billi tiddikjarah mhux hati w tilliberah minn kull piena w htija skond il-ligi.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat illi l-aggravji tal-appellant jikkonsistu fis-segweni w cioe' li l-akkuzi ma gewx pruvati fil-grad mehtieg f' sede penali. Mix-xhieda minn imkien ma jirrizulta li l-ispezzjoni li kienet saret mill-Health Inspector John Seychel kienet dik relattiva ghall-Wembley Butcher. Imkien ma jissemma l-isem tal-hanut gestit mill-appellant jew l-appellant personalment. Semma biss li hadu *sample* minn "*butchery shop*". Jekk ghall-grazzja tal-argument biss jigi accettat li dan iz-zalzett gie prelevat mill-Wembley Butcher gestit mill-appellant, allura jsegwi li t-tielet akkuza m' ghandhiex tirrizulta stante li x-xhud xehed esplicitament li z-zalzett kien espost fil-*butchery shop* u mhux minn kamra ta' l-ikel gewwa garage li jmiss ma Casa Zammit u ma' Wembley Butcher. Li ma ngabet ebda prova li l-appellant biegh, offra, espona ghall-biegh jew kellu fil-pussess tieghu ghall-biegh jew ghall-preparazzjoni tal-biegh ghall-konsum tal-bniedem zalzett Malti minn dil-kamra li hija separata mill-

Wembley Butcher. Ix-xhud ma kienx ra lill-appellant jimla' zalzett Malti fl-ebda ambjent la fil-Wembley Butcher u l-anqas f' ambjenti ohra allegatament spezzjonati minnu. Li lanqas l-ewwel zewg akkuzi ma gew pruvati fil-grad mehtieg mill-ligi penali. Ix-xhud qal li l-appellant kien ammeta mieghu li kien immanifatura zalzett Malti mill-kamra inkriminata. Izda hu evidenti mix-xhieda tal-istess xhud li tali versjoni ma hija korroborata minn ebda prova tangibbli. L-ewwel qal li kien assuma li l-appellant kien qed jahdem iz-zalzett Malti minn go garage. Wara bidel il-versjoni w qal li assuma dan ghax l-appellant kien qallu dan. Inoltre l-Ispettur Sanitarju ma semma xejn dwar x' apparat kien hemm f' din il-kamra li permezz tieghu seta' jigi manifatturat dan iz-zalzett. Dan ma semma xejn ghaliex ma kien hemm xejn minn dan. Ma saritx il-prova li z-zalzett manifatturat minn Angelo Zammit kien l-istess zalzett li fuqu saret l-analisi inkriminanti. Lanqas ma jirrizulta l-periodu meta dan iz-zalzett kien gie manifatturat mill-kamra inkriminata. Li hemm kontradizzjoni fix-xhieda ta' John Seychel meta jghid li l-appellant qallu li ma kienx ser jaghmel zalzett Malti izjed minnhabba r-rizultat. Jekk saret spezzjoni wahda, kif jigi li l-appellant kien jaf ir-rizultat tal-analisi x' kien? Iz-zalzett Malti huwa laham bhal kul laham iehor. Hemm ukoll kontradizzjoni ohra meta qal li issa z-zalzett l-appellant mhux qed jaghmlu hu, b' riferenza ghaz-zmien tal-akkuza. Ebda analista ma tela' jixhed biex jghid ghaliex iz-zalzett ma kienx accettabbli w biex jipprova w jikkonferma li z-zalzett analizzat kien verament iz-zalzett prelevat mill-hanut tal-appellant u li ma kienx tajjed ghall-konsum tal-bniedem. Ghalhekk l-Ewwel Qorti ma setghetx taccetta r-rapport (Dok. JS), meta min tela' jxhed qal li hu ma jafx u li l-analista jrid jghid.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellant esebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Semghet it-trattazzjoni;

Rat l-ordni taghha biex il-kawza tigi rikjamata ghas-seduta tal-lum ghas-sentenza;

Ikkonsidrat;

Illi l-maggor parti tal-aggravji tal-appellant jirrigwardaw l-apprezzament tal-provi traskritti li ghamlet l-Ewwel Qorti. Issa hu principju ormaj stabilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti (kemm fil-kaz ta' appelli minn sentenzi tal-Qorti tal-Magistrati kif ukoll fil-kaz ta' appelli minn verdetti w sentenzi tal-Qorti Kriminali) li din il-Qorti ma tid-disturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-Ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzzjoni li dik il-Qorti setghet ragonevolment u legalment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet ghaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-Ewwel Qorti, izda taghmel apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l-Ewwel Qorti kienetx ragjonevoli fil-konkluzzjoni taghha. Jekk izda din il-Qorti tasal ghall-konkluzzjoni li l-Ewwel Qorti fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet ghaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura mpellenti, sabiex din il-Qorti tid-disturba dik id-diskrezzjoni w konkluzzjoni (ara f'dan is-sens "inter alia" l-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. Raymond Psaila et." [12.5.94; "Ir-Republika ta' Malta vs. George Azzopardi" [14.2.1989]; "Il-Pulizija vs. Carmel sive Chalmer Pace" [31.5.1991] ; "Il-Pulizija vs. Anthony Zammit" [31.5.1991] u ohrajn).

Illi din il-Qorti ghalhekk ghamlet dan l-ezami approfondit tal-provi biex tara jekk fuq il-provi li kellha quddiemha, l-Ewwel Qorti setghetx ragonevoment u legalment tasal ghall-konkluzzjoni ta' htija dwar l-imputazzjonijiet dedotti kontra l-appellant jew uhud minnhom.

Ikkonsidrat;

Illi l-Ewwel Qorti strahet fuq l-ammissjoni tal-appellant li hu ghamel max-xhud John Seychel, il-Health Inspector, li hu kien effettivament immanifattura z-zalzett Malti gol-kamra li tinfed ma garage. Irrizulta ukoll li din il-kamra ma kienetx koperta b' licenzja biex fiha jigi manifatturat tali zalzett mix-xhieda ta' Malcolm Micallef (fol. 11) .

Illi l-ammissjoni hija l-prova regina u ma hemmx ghalfejn tkun korroborata minn xi prova ohra bhal nghidu ahna s-sejbien tal-makinarju jew impjant ghall-manifattura taz-zalzett, kif qed jippretendi l-appellant fir-rikors tal-appell. Terga' u tghid l-appellant lanqas xehed biex jiddisdici tali ammissjoni jew jikkontradici lix-xhud Seychel dwar il-fatt li kienet saret din l-ammissjoni da parti tieghu. Ghalhekk fl-assenza ta' xi prova kontrarja, din il-Qorti, bhall-Ewwel Qorti, m'ghandhiex ghaliex tiddubita li l-ammissjoni fil-fatt kienet saret u li a bazi ta' tali ammissjoni, jkunu jirrizultaw pruvati b' mod skjaccanti l-ewwel zewg imputazzjonijiet. Ghalhekk l-aggravji kollha li jirrigwardaw is-sejbien ta' htija dwar l-ewwel zewg imputazzjonijiet ma jreggux u qed jigu respinti.

Illi ghar-rigward tal-aggravji li jolqtu t-tielet imputazzjoni, jidher li l-appellant ghandu ragun. Id-Dokument JS a fol-7 li hu r-rizultat tal-analisi w li minnhu jista' jirrizulta li z-zalzett analizzat kien kontaminat bl E. Coli u xi salmonella, ma giex konfermat bil-gurament minn min hargu, cioe' l-analista, w ix-xhud li esebieh ma setax jaghti dettalji w spjegazzjonijiet dwaru. Dan kien nuqqas procedurali serju li jwassal biex tali prova ma jkollha ebda validita' legali. Ghalhekk, apparti li ma gietx pruvata l-*"continuity of evidence"* u li iz-zalzett analizzat kien effettivament dak li gie elevat mill-*butchery shop* tal-appellant, ma saritx il-konferma bil-gurament tar-rizultat tal-analisi mill-analista li ghamel tali analisi. Ghalhekk it-tielet imputazzjoni ma tirrizultax pruvata skond il-ligi w l-appellant ghandu jigi liberat minnha.

B' dana kollu din il-Qorti ma tarax li l-provvediment li ghamlet l-Ewwel Qorti a tenur tal-artikolu 22 tal-

Kopja Informali ta' Sentenza

Kap.446 ghandu jigi varjat, ghax ir-reati li rrizultaw pruvati, xorta wahda jimmeritaw dan il-provvediment li sar mill-Ewwel Qorti w li fic-cirkostanzi ma setax ikun aktar miti milli kien.

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti qed tilqa' l-appell limitatament u tirrifirma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha in kwantu sabet lill-appellant hati tal-ewwel zewg imputazzjonijiet u in kwantu lliberat lill-appellant bil-kundizzjoni li ma jaghmlix reat iehor fi zmien sitt xhur - li jibdew jiddekorru mill-lum - u fejn ordnat il-konfiska w distruzzjoni taz-zalzett elevat u tirrevokaha in kwantu sabet lill-appellant hati ukoll tattielet imputazzjoni w minnflok tilliberah minn din l-imputazzjoni.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----